

WERKGROEP LEPELAAR

BELEIDSPLAN [2022-2025]
www.werkgroepleelaar.org

*Sielânsreed 23
8757JZ Gaast
Petra.de.Goeij@nioz.nl*

Inhoud

Inleiding.....	3
1. Visie.....	3
1.3 Doelstellingen.....	3
1.4 Strategie	4
2. Huidige situatie.....	4
2.1 Activiteiten van de organisatie.....	4
3. Toekomst.....	5
3.1 Voorbeeld.....	5
4. Organisatie.....	5
4.1 Bestuur	6
4.2 Werknemers.....	6
5. Financiën.....	6

Inleiding

De Werkgroep Lepelaar heeft als doel:

- het (laten) uitvoeren, bevorderen, coördineren en/of financieel mogelijk maken van fundamenteel en toegepast wetenschappelijk onderzoek aan de demografie en ecologie van de in het wild levende populaties van de lepelaar *Platalea leucorodia leucorodia* en *P. leucorodia balsaci* en de kleine zilverreiger *Egretta garzetta*;
- het aanzetten tot of verbeteren van de bescherming van de in het wild levende populaties van de lepelaar en haar leefgebieden;
- het publiceren en toegankelijk maken van de onderzoeksresultaten, mede voor het grote publiek, en het geven van voorlichting over het onderzoek, de biologie van de lepelaar en het beheer en de beschermingsmaatregelen ten behoeve van de lepelaar-populaties en haar leefgebieden.

Door monitoring van kolonies, het ringen van jonge lepelaars en de verwerking van terugmeldingen in een database wordt een beeld verkregen van de omvang van populaties, het verspreidingsgebied, de migratieroutes en knelpunten hierin.

1. Visie

Wetenschap, educatie en bescherming zijn gediend bij zoveel mogelijk objectieve en feitelijke kennis. Werkgroep Lepelaar staat voor het vergaren en verspreiden van die kennis over lepelaars en kleine zilverreigers.

1.2 Historie

De Werkgroep Lepelaar is ontstaan in de jaren 70 van de vorige eeuw, toen de populaties van lepelaars tot een minimum waren gedaald (in 1969 148 paar in Nederland), en die laatste populaties onder druk stonden. Onderzoek naar lepelaars was nodig om de knelpunten in kaart te brengen en deze waar mogelijk op te lossen zodat herstel van de populaties en het ontstaan van nieuwe populaties in Nederland en de rest van Europa kon plaatsvinden.

De in 1996 opgerichte Vereniging Werkgroep Lepelaar is in 2018 overgegaan in een stichtingsvorm: de Stichting Werkgroep Lepelaar.

1.3 Doelstellingen

- het uitvoeren, begeleiden en coördineren van onderzoek naar lepelaars en kleine zilverreigers;
- het beschermen van kolonies in samenwerking met terreinbeheerders;
- het voorkomen van vernietiging van broedkolonies;
- het beschermen van `stop-over-sites` en overwinteringsgebieden;
- het geven van voorlichting;
- het publiceren van onderzoeksresultaten.

1.4 Strategie

Veldwerk ten behoeve van het onderzoek

De activiteiten van de Werkgroep Lepelaar concentreren zich op de in Nederland broedende lepelaars (*Platalea leucorodia leucorodia*) en kleine zilverreigers (*Egretta garzetta*), alsmede de in Afrika broedende lepelaars (*P. leucorodia balsaci*).

Om verspreiding en aantalsverloop te volgen en te begrijpen ondernemen de vrijwilligers van de Werkgroep Lepelaar de volgende stappen:

- monitoring van broedkolonies en vaste rust- en verblijfplaatsen van lepelaars en kleine zilverreigers;
- nestcontroles om inzicht te krijgen in de start van de eileg, de legselgrootte, het aantal uitgekomen eieren, het aantal uitgevlogen jongen en het nestsucces;
- het ringen van nestjongen;
- het meten van de tarsus en vleugellengte van nestjongen en het wegen van de nestjongen teneinde de conditie en het geslacht te bepalen;
- het nemen van bloedmonsters van nestjongen;
- het zenderen van zowel nestjongen als volwassen vogels om nauwkeurig individueel foerageergedrag, trekroutes en terreingebruik te onderzoeken;
- het doen van waarnemingen van kleurringen;
- Het verzamelen van terugmeldingen van geringde lepelaars en kleine zilverreigers en het invoeren daarvan in de database. Daartoe wordt contact onderhouden met een groot netwerk van vrijwillige en professionele waarnemers.

Daarnaast wordt sinds vier jaar onderzoek gedaan naar het dieet van lepelaars in de Waddenzee.

De coördinatie van het veldwerk vindt plaats door het bestuur van de Werkgroep Lepelaar en via regionale contactpersonen.

In Afrika bestaat het werk voornamelijk uit:

- monitoring van broedkolonies van *Platalea l. balsaci*;
- het ringen van nestjongen van *Platalea l. balsaci*;
- het doen van kleurringwaarnemingen van *Platalea l. leucorodia en balsaci*, deze gegevens worden eveneens in de database van de Werkgroep Lepelaar opgeslagen.

2. Huidige situatie

Het hoofddoel dat de Werkgroep Lepelaar in eerste instantie wenste te halen is bereikt.

Het aantal broedparen in Nederland is gegroeid van 148 in 1969 naar ruim 3800 in 2021.

De groeiende Nederlandse populatie is nu een bron voor herstel van populaties in omliggende landen.

2.1 Activiteiten van de organisatie

Het jaarlijkse veldwerk van de Werkgroep Lepelaar wordt gecontinueerd evenals de verwerking in de database van de terug-gemelde vogels.

De aard van het veldwerk houdt intensieve contacten in met terrein-beherende instanties (veelal Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en Provinciale Landschappen), met verwante organisaties in

binnen- en buitenland, en met wetenschappelijke instellingen (Rijksuniversiteit Groningen en Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee (NIOZ))

De werkgroep neemt tevens deel aan de 3-jaarlijkse bijeenkomsten van de Eurasian Spoonbill International Expert Group (ESIEG), zoals afgelopen jaren gehouden in Spanje, Frankrijk en Tunesië en Kroatië, voor zover mogelijk vanwege de Covid-19 pandemie.

3. Toekomst

Als gevolg van economische groei (toename infrastructurele werken, toerisme langs de kusten, industriegebieden, landbouwareaal, overbevissing, landbouwgif, verdroging door landbouwintensivering) staan de populaties (opnieuw) onder druk. Het aantal lepelaarpopulaties is immers verhoudingsgewijs kwetsbaar. In goede jaren zijn er maximaal 6000 broedpaar in heel Europa en in slechte jaren 3500 (o.a. droogte in Zuid-Spanje).

Indien een broedkolonie dreigt te verdwijnen dan wenst de Werkgroep Lepelaar hiertegen op te kunnen komen.

De Werkgroep Lepelaar ontvangt geen subsidies en is dus volledig afhankelijk van giften en vergoedingen voor voordrachten.

Voorts wenst de Werkgroep Lepelaar de internationale contacten te versterken zodat samengewerkt kan worden om de 'international flyways' van de lepelaars te beschermen en knelpunten hierin op te lossen.

3.1 Voorbeeld

Om een betere financiële onderbouwing van de Werkgroep te bereiken zal de mogelijkheid van donateurschap worden geboden alsmede het kunnen 'adopter' van een vogel tegen een jaarlijkse vergoeding.

4. Organisatie

Contact:

Email: Petra.de.Goeij@nioz.nl

Postadres: Burg. Van Heusdenweg 15, 8881 EC Terschelling

KvK: 73389161

ANBI-status: in aanvraag

Fisc.nummer: 8595.05.595

4.1 Bestuur

Voorzitter: *Tamar Lok*
Penningmeester: *Harry Horn*
Secretaris: *Femke van den Berg*
Bestuurslid: *Petra de Goeij*
Bestuurslid: *Mark Hoekstein*

Het bestuur is onbezoldigd.

4.2 Werknemers

De werkgroep heeft geen werknemers in dienst, maar maakt gebruik van vrijwilligers.

5. Financiën

Met betrekking tot de kosten gaat het met name om kosten die gemaakt worden met betrekking tot de aanschaf van ringmateriaal als: ringtangen; weegschaal; metalen ringen van het Vogeltrekstation; kleurringen ten behoeve van ringprojecten Kleine Zilverreiger en Lepelaar en onderhoud van apparatuur zoals bijvoorbeeld de drone.

Ten behoeve van het onderhoud en aanschaf materiaal is jaarlijks ca 300 euro nodig

Jaarlijks worden ca 600 ringcombinaties gebruikt waarvan de kosten uit eigen middelen vanaf 2021 ongeveer 2600 euro per jaar bedragen.

De stichting heeft verder een website en de jaarlijkse kosten daarvan bedragen ca 150 euro. Overige kosten zijn administratiekosten met betrekking tot de bankrekening etc.

Er is een kleine buffer waaruit voor een aantal jaren deze kosten betaald kunnen worden.

Er zijn geen salariskosten aangezien alle bestuursleden pro deo werken.

Inkomsten van de stichting bestaan voornamelijk uit giften en donaties.